

Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling Kindante 2019

Protocol en Stappenplan voor het handelen bij signaleren van
huiselijk geweld en kindermishandeling¹

Per 1 januari 2019 is de meldcode veranderd. Het is de professionele norm geworden om melding te doen bij Veilig Thuis als er vermoedens zijn van acute en structurele onveiligheid.

De 5 stappen uit de meldcode bleven bestaan, maar stap 4 en 5 zijn aangepast. In stap 5 is het onderscheid vervallen tussen hulp verlenen of melden.

De beroepskracht neemt in de nieuwe situatie twee losse besluiten:

Op de eerste plaats: 1. Is melden bij Veilig Thuis noodzakelijk?

Op de tweede plaats: 2. Is zelf hulp bieden of organiseren ook (in voldoende mate) mogelijk?

Als hulpmiddel om te komen tot het besluit om te melden is het per 1 januari 2019 verplicht om als beroepskracht een afwegingskader te gebruiken in stap 4 en 5 van de meldcode.

Herziene versie juni 2019

Instemming door de GMR Kindante verleend op 1 oktober 2019

Vastgesteld door het College van Bestuur op 2 oktober 2019

1. Algemeen

Iedere school van Kindante werkt sinds 1 januari 2019 met de nieuwe meldcode Huiselijk geweld en kindermishandeling. Op elke school is er een aandachtsfunctionaris Huiselijk geweld en mishandeling actief, dit is bijvoorbeeld de schoolcontactpersoon, de directeur, de intern begeleider of een andere medewerker binnen de school. Hier zijn op schoolniveau afspraken over gemaakt.

De meldcode wordt op schoolniveau nader gespecificeerd (zie bijlage) en gepubliceerd op de website van de school. Ook wordt de meldcode opgenomen in de schoolgids en het schoolveiligheidsplan.

Het bevoegd gezag (bestuur en directie) moet altijd op de hoogte zijn van een melding binnen de Meldcode. Een school dient een protocol Meldcode Huiselijk geweld en Kindermishandeling voorhanden te hebben waarin is vastgelegd wie wat waar wanneer en hoe doet met betrekking tot (vermoedens van) Huiselijk geweld en/of Kindermishandeling. In dit protocol kunnen ook kinderrechten (www.augeo.nl/jongerentaskforce) worden opgenomen.

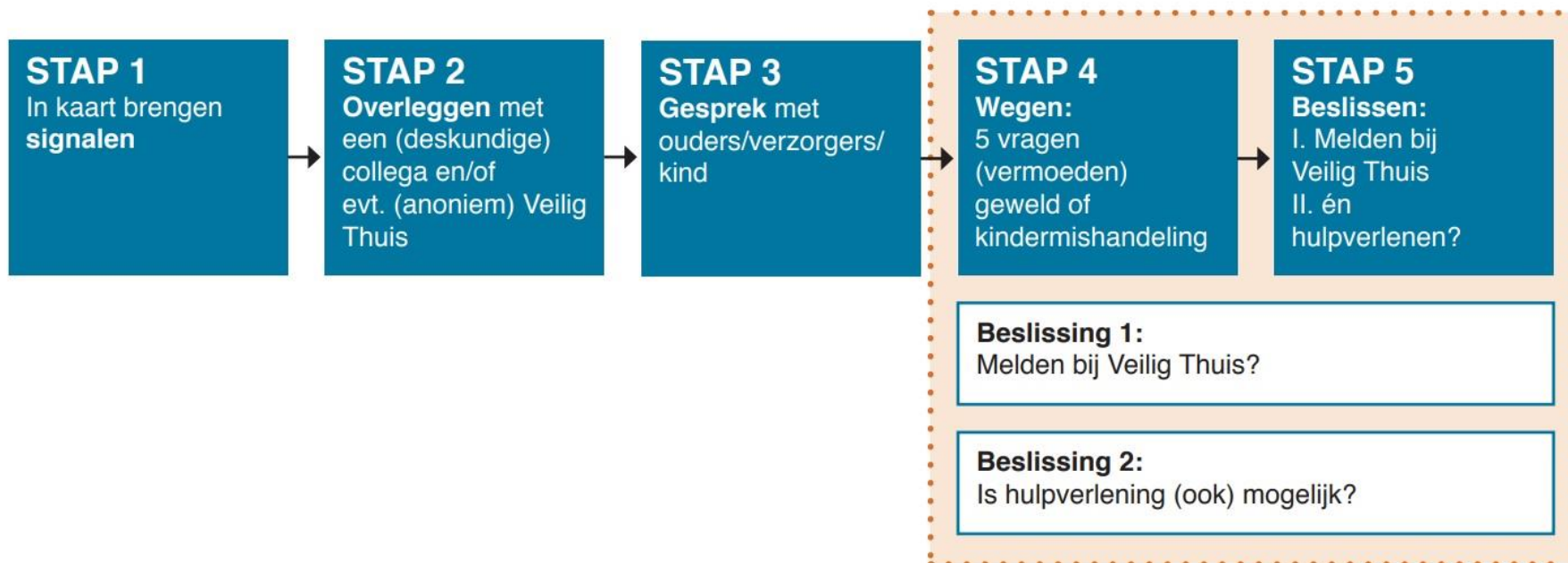
Op regionaal niveau zijn er afspraken gemaakt met betrekking tot de Verwijsindex Risicjongeren (VIR). Bij een melding bij Veilig Thuis wordt door de school ook een signaal afgegeven in de Verwijsindex.

2. Hoe werkt de meldcode?

Route bij signalen van huiselijk geweld en kindermishandeling

Onderstaand figuur toont de vijf stappen uit de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Ter ondersteuning van de beslissingen in stap 5 is in stappen 4 en 5 een afwegingskader toegevoegd. Er is een basisdocument Afwegingskader beschikbaar voor alle beroepsgroepen. Het onderliggende Afwegingskader is de uitwerking voor het Onderwijs, inclusief leerplicht en RMC. In Stap 5 worden twee beslissingen genomen: het beslissen of een melding bij Veilig Thuis noodzakelijk is en, vervolgens het beslissen of het zelf bieden of organiseren van hulp mogelijk is. Het is van belang dat in stap 5 beide beslissingen en in de genoemde volgorde worden genomen. De betrokken persoon in het onderwijs/de leerplichtambtenaar (dit kan de

aandachtsfunctionaris zijn) vraagt zich op basis van signalen en het gesprek met ouders af of melden noodzakelijk is aan de hand van vijf afwegingsvragen. Vervolgens besluit deze of het bieden of organiseren van hulp tot de mogelijkheden van zowel de school/leerplichtambtenaar als de betrokkenen (ouders/verzorgers) behoort. Als melden volgens het afwegingskader noodzakelijk is, moet de tweede beslissingsvraag over eventuele hulp in overleg met betrokkenen en Veilig Thuis beantwoord worden. Melden is niet verplicht en kan ook anoniem.

Stap 1: In kaart brengen van signalen

- Observeer
- Onderzoek naar onderbouwing
- Gesprek met ouders (en kinderen indien mogelijk) delen van de zorg

Stap 2: Collegiale consultatie en raadplegen Veilig Thuis of een deskundige op het gebied van letselduiding

- Overweeg registratie in de Verwijsindex
- Consulteer interne en externe collega's tijdens: groepsbespreking, zorgteam etc.
- Bilateraal overleg met jeugdarts, intern begeleider of andere betrokkenen, bijv. leerplichtambtenaar
- Consulteer eventueel Veilig Thuis
- Uitkomsten consultaties bespreken met ouders

Stap 3: Gesprek met de leerling en/of ouder(s)/verzorger(s)

- Gesprek met de ouder: delen van de zorg
- Overweeg (opnieuw) of het noodzakelijk is om, gelet op de bedreiging van de ontwikkeling van de jeugdige(n), een registratie te doen in de verwijsindex

Stap 4: Weeg de aard en de ernst van het huiselijk geweld of de kindermishandeling en in geval van twijfel (opnieuw) advies inwinnen bij Veilig Thuis

- Weeg risico, aard en ernst van de kindermishandeling of huiselijk geweld af met behulp van de 5 vragen van het afwegingskader.
- Vraag Veilig Thuis hierover een oordeel te geven

Afwegingskader met de 5 vragen die bij stap 4 horen:

Het afwegingskader beschrijft wanneer en op basis van welke overwegingen, het melden van vermoedens van huiselijk geweld en/of kindermishandeling als een beroepsnorm en daarmee als noodzakelijk wordt beschouwd.

1. Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/ of kindermishandeling?
Nee: Afsluiten en vastleggen in dossier
Ja: Ga verder met vraag 2.
2. Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?
Nee: Ga verder met vraag 3
Ja: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?
Nee: Melden bij Veilig Thuis

Ja: Ga verder met vraag 4.

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

Nee: Melden bij Veilig Thuis.

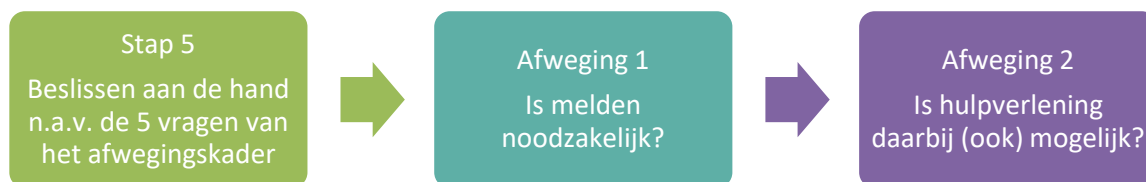
Ja: Hulp bieden of organiseren, ga verder met vraag 5.

5. Leidt de hulp binnen de afgesproken termijn tot de afgesproken resultaten ten aanzien van de veiligheid, het welzijn en/of het herstel van de direct betrokkenen?

A: Nee: melden bij Veilig Thuis

B: Ja: hulp afsluiten met vastgelegde afspraken over het monitoren van de veiligheid van alle betrokkenen.

Stap 5: Beslissen n.a.v. het afwegingskader:

Bron: <https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/huiselijk-geweld/meldcode>

3. Privacy

Op 25 mei 2018 is de nieuwe privacywetgeving (AVG) van kracht geworden. De AVG is een algemeen kader dat niet inspeelt op specifieke situaties, zoals een vermoeden van kindermishandeling. Daarom geldt als algemene regel dat een specifieke wet voor een bepaalde sector prevaleert boven de algemene norm van de AVG. Dat geldt dus bijvoorbeeld voor de Wetten PO, VO, Leerplichtwet etc. De wet Meldcode gaat dus ook voor de AVG. Het recht om dossier aan te maken en te melden bij Veilig Thuis is dus onverminderd van toepassing.¹ Waar wordt gesproken over leerplicht(ambtenaar) moet ook gelezen worden RMC. Dat staat voor Regionale Meld- en Coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten. Doel van de RMC-functie is het scheppen van voorwaarden

voor jongeren om de voor hen hoogst haalbare en meest passende onderwijs- en/of arbeidsmarktpositie te bereiken. Het betreft hier jongeren tot 23 jaar. Deze jongeren kunnen begeleiding krijgen van een RMC-consulent. ² Een leerplichtambtenaar is in dezen autonoom in zijn beslissing. ³ De kindcheck valt onder stap 1 van de meldcode en is aan de orde wanneer een volwassene of adolescent in een situatie verkeren die minderjarige kinderen (ernstige) schade kan berokkenen. Er moet onderzocht worden in dat geval in een gesprek met ouders/verzorgers of er (nog meer) kinderen bij ouders/verzorgers wonen en wie er voor hen zorgen. Op basis van deze informatie wordt besloten of er verdere actie ondernomen moet worden door de verdere stappen van de meldcode te zetten. Zie ook www.augeo.nl.

Bijlage 1: Protocol

Huiselijk geweld en kindermishandeling

Het bevoegd gezag van *[naam basisschool]*

Overwegende:

- dat *[naam basisschool]* verantwoordelijk is voor een goede kwaliteit van de dienstverlening aan zijn leerlingen en dat deze verantwoordelijkheid zeker ook aan de orde is in geval van dienstverlening aan leerlingen die (vermoedelijk) te maken hebben met huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat van de medewerkers die werkzaam zijn bij *[naam basisschool]* op basis van deze verantwoordelijkheid wordt verwacht dat zij in alle contacten met leerlingen en ouders/verzorgers attent zijn op signalen die kunnen duiden op huiselijk geweld of kindermishandeling en dat zij effectief reageren op deze signalen;
- dat *[naam basisschool]*, een meldcode wenst vast te stellen zodat de medewerkers die binnen *[naam basisschool]* werkzaam zijn, weten welke stappen van hen worden verwacht bij signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling;
- dat *[naam basisschool]* in deze code ook vastlegt op welke wijze zij de medewerkers bij deze stappen ondersteunt;
- dat onder *huiselijk geweld* wordt verstaan: (dreigen met) geweld, op enigerlei locatie, door iemand uit de huiselijke kring, waarbij onder geweld wordt verstaan: de fysieke, seksuele of psychische aantasting van de persoonlijke integriteit van het slachtoffer, daaronder ook begrepen ouderenmishandeling, eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking. Tot de huiselijke kring van het slachtoffer behoren: (ex)partners, gezinsleden, familieleden en huisgenoten;
- dat onder *kindermishandeling* wordt verstaan: iedere vorm van een voor een minderjarige bedreigende of gewelddadige interactie van fysieke, psychische of seksuele aard, die de ouders of andere personen ten opzichte van wie de minderjarige in een relatie van afhankelijkheid of van onvrijheid staat, actief of passief opdringen, waardoor ernstige schade wordt berokkend, of dreigt te worden berokkend aan de minderjarige in de vorm van fysiek of psychisch letsel, daaronder ook begrepen eer gerelateerd geweld en vrouwelijke genitale verminking;

- dat onder *medewerker* in deze code wordt verstaan: de medewerker die voor *[naam basisschool]* werkzaam is en die in dit verband aan leerlingen van de basisschool zorg, begeleiding, of een andere wijze van ondersteuning biedt;
- dat onder leerling in deze code wordt verstaan: de leerling aan wie de medewerker zijn professionele diensten verleent;

Stelt de Meldcode Huiselijk Geweld en Kindermishandeling vast.